

בש"פ 6779/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 6779/16

כבוד השופט צ' זילברטל
מדינת ישראל

לפני:
המבקשת:

נ ג ד

פלוני

המשיב:

בקשה שביעית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

כ"ב באלול התשע"ו (25.9.2016)

תאריך הישיבה:

עו"ד חיים שוייצר
עו"ד יעקב שלומוביץ'

בשם המבקשת:
בשם המשיב:

החלטה

בקשה להארכת מעצר שביעית לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) בתשעים ימים החל מיום 21.9.2016, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 1353-07-14 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

1. ביום 1.7.2014 הוגש נגד המשיב כתב אישום המחזיק שבעה אישומים, בגדרו הואשם המשיב בעבירת ניסיון לרצח

עמוד 1

וחטיפה לשם רצח או סחיטה, וכן בעבירות רבות של תקיפה בנסיבות מחמירות, כליאת שווא, וכן עבירות של אימים, הדחה בחקירה, היזק בזדון והחזקת סכין שלא כדין. על-פי כתב האישום, המשיב והמתלוננת היו בני זוג בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, והתגוררו יחד למשך תקופה של שנה לערך בטירת הכרמל ולאחר מכן זמן קצר בחיפה. ששת האישומים הראשונים מגוללים מספר רב של מקרים שהתרחשו מתחילת שנת 2013 ועד יוני 2014, בהם תקף המשיב את המתלוננת ואיים עליה, וכן כלא אותה בדירתם המשותפת. על-פי המתואר באישום השביעי, ביום 3.6.2014 המשיב שנשא עמו סכין, נפגש עם המתלוננת וכפה עליה לנסוע עמו ברכבו, לקח ממנה בכוח את הטלפון הנייד שלה, ניתק אותו ושם אותו בכיסו. המתלוננת ניסתה במהלך הנסיעה לפתוח את דלת הרכב, אך המשיב האיץ את נסיעתו, נעל את דלתות הרכב והחזיק את המתלוננת באמצעות ידו. בשלב מסוים עצר המשיב את הרכב במקום שומם, ודקר את המתלוננת בתוך הרכב לפחות 9 דקירות וחתכים במקומות שונים בגופה, בחזה, בצוואר ובפנים. לאחר מכן הטיח את ראשה בדלת הרכב וחנק אותה. המתלוננת נאבקה במשיב עד שתש כוחה, אז העמידה פני מתה. בשלב זה המשיב בעט במתלוננת והשליך אותה מחוץ לרכב כשהיא חבולה ומדממת, ונמלט מהמקום ברכבו. עובר אורח הבחין במתלוננת, והיא פונתה לבית חולים כשהיא בסכנת חיים, שם נותחה ואושפזה במשך שלושה ימים.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים נגדו. ביום 14.7.2014 הסכימה באת-כוחו של המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר בעניינו, בכפוף לשמירת הזכות להגיש בקשה לעיון חוזר ללא צורך בשינוי נסיבות, ובית המשפט המחוזי הורה על מעצרו עד תום ההליכים. משלא הסתיים משפטו של המשיב לאחר תשעה חודשים, הוארך מעצרו בתשעים ימים, בהסכמתו, ובהמשך הוארך מעצרו בהסכמה שלוש פעמים נוספות. בבקשה החמישית להארכת מעצרו, הסכים המשיב להארכה בכפוף לכך שיוכל להגיש בקשה לעיון חוזר לבית המשפט המחוזי (בש"פ 2120/16, השופט ע' פוגלמן). בקשה זו אכן הוגשה לבית המשפט המחוזי, בטענה שחלוף הזמן נוגס במסוכנות של המשיב. לאחר שמיעת הערות בית המשפט, חזר בו המשיב מהבקשה.

3. בחלוף הזמן, ומשלא הסתיים משפטו של המשיב, התבקשה בבית משפט זה הארכת מעצרו בפעם השישית. בית המשפט קבע כי אם לא תינתן הכרעת דין בתקופת ההארכה, ותוגש בקשה נוספת להארכת מעצר, יהיה צורך בתסקיר מעצר על-מנת שבפני בית משפט זה תעמוד התמונה המלאה, והורה על הגשת תסקיר כאמור אלא אם כן תינתן הכרעת דין (בש"פ 5036/16, השופט נ' סולברג).

4. משפטו של המשיב טרם הסתיים, ומשכך פנתה המבקשת בבקשה נוספת, שביעית במספר, להארכת מעצרו, זו הבקשה שבפני.

5. לעניין ההליכים בתיק העיקרי יצוין, כי לעת הזו הוגשו סיכומים הן מטעם המבקשת והן מטעם המשיב, וטרם נקבע מועד להכרעת הדין.

הבקשה ותסקיר המעצר

6. ביום 14.9.2016 הסכימו הצדדים כי מעצרו של המשיב יוארך עד ליום 25.9.2016, לצורך קבלת התסקיר ועריכת דיון בבקשה, וכך הוריתי. בהמשך לכך, כאמור בהחלטה הקודמת של בית משפט זה, הוגש בפני תסקיר מעצר.

7. שירות המבחן שוחח עם המשיב, עם המתלוננת ועם הוריו של המשיב במטרה לבחון אפשרות של חלופת מעצר בבית אמו ובפיקוח שני הוריו. שירות המבחן עמד על כך שהמשיב גדל במשפחה בעלת מאפיינים נורמטיביים, והשתלב כראוי במסגרות חינוך, צבא ועבודה, אך נוכח אובדן אח בתאונת דרכים התנתק ממשפחתו וניהל בשנים האחרונות אורח חיים פורץ גבולות שהתבטא בצריכה של סמים ואלכוהול. המשיב שלל התנהגות אלימה כלפי המתלוננת, ומסר כי אינו זוכר את האירוע בגינו נעצר, נוכח השפעת סמים קשה בה היה נתון. המשיב ציין כי מערכת היחסים שלו עם המתלוננת הייתה מאופיינת בתוקפנות מצדה וכי הוא נגרר אחר דפוס חייה הבעייתי והחל, בעקבותיה, להשתמש בסמים, מה שהשפיע על הקשר ביניהם. המתלוננת הביעה בפני שירות המבחן פחד וחשש לחייה, ולדבריה, במידה והמשיב ישוחרר היא תשקול לנקוט בצעדים כדי להסתתר מפניו. שירות המבחן התרשם כי על אף שהמשיב לקח חלק בהליך טיפולי במהלך המעצר, הוא אינו מודע לדפוסי התנהגותו האלימים, חווה את עצמו כקורבן ומשליך את התנהגותו על גורמים חיצוניים. נוכח האמור לעיל, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון גבוה להישנות פריצת גבולות מצד המשיב. באשר לחלופה שהוצעה בבית אמו של המשיב, שירות המבחן סבר כי אין בה כדי לענות על הצרכים המורכבים של המשיב וכי היא אינה מבטיחה את הרחקתו מן המתלוננת. שירות המבחן בחן גם אפשרות לחלופה טיפולית, אולם העריך כי המשיב אינו בשל לטיפול במסגרת שאינה סגורה. משכך, לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרר את המשיב.

8. לאחר קבלת התסקיר התקיים דיון בבקשה. המבקשת הדגישה כי המשפט מצוי בישורת האחרונה, וכי נשקפת מסוכנות רבה מן המשיב, שלא ניתן לאיינה בחלופה. בא-כוחו של המשיב טען כי טרם ניתנה הכרעת הדין והדבר עלול לקחת זמן לא מבוטל, שכן סיכומי ההגנה הוגשו רק לאחרונה. המשיב טען כי תפקודו במעצר טוב, וכי הוא משתלב במסגרתו בקבוצות טיפוליות, וכן הביא לכך תימוכין. בנוסף נטען מטעם המשיב כי שירות המבחן לא בחן חלופות נוספות על אף שהוצעו על-ידו. המשיב הגיש חוות דעת שנערכה על-ידי עובד סוציאלי פרטי, בו נסקר הרקע של המשיב והומלץ על שחרורו לחלופה טיפולית בקהילה טיפולית מוכרת, בתהליך של "מדלת לדלת", תוך דחיית מועד מתן גזר הדין עד לאחר סיום הטיפול. המשיב טען כי טענות המבקשת מבוססות אך על מסוכנות, ולא על חשש לשיבוש או הימלטות מן הדין, ושזו ניתנת לאיון על-ידי החלופה הטיפולית שהוצעה על-ידו, או על-ידי הוספת פיקוח אלקטרוני לחלופה בבית אמו. בא כוח המשיב עמד על המחויבות והמסירות שמגלים הוריו ועל היכולת ליתן בהם אמון.

דיון והכרעה

9. לאחר שעיינתי בתסקיר ובמסמכים שהוגשו על-ידי המשיב ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, סבורני כי יש מקום לקבל את הבקשה ולהאריך את מעצרו של המשיב.

10. בדיון בבקשה לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לאזן בין זכותו של הנאשם לחירות, לבין האינטרס של שלום הציבור ובטחונו וניהולו התקין של ההליך. השיקולים המרכזיים שיש לשקול הם מידת המסוכנות של הנאשם וקצב ההתמשכות של ההליך (ראו למשל בש"פ 5581/13 מדינת ישראל נ' אוחיון, פסקה 8 (1.9.2013)), וההפניות הנזכרות שם). במקרה דנא, המעשים המיוחסים למשיב מצביעים על מסוכנות גבוהה - לציבור בכלל, ולמתלוננת בפרט. אכן, המשיב עצור זמן ממושך ביותר, שהצדיק, בעת הזו, לבחון אם קיימת חלופה היכולה לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו ולאפשר את שחרורו בתנאים מסוימים. לכך נועד תסקיר המעצר המפורט שעל הגשתו הורה השופט סולברג, שנדרש לבחינת שתי חלופות מעצר בעניינו של המשיב.

11. העיון בתסקיר מעלה תמונה לא פשוטה, לפיה על אף השתלבותו במסגרות טיפול במעצר, המשיב אינו מודע

לדפוסיו האלימים, ועדיין קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות "פורצת גבולות" מצדו. שירות המבחן בחן היטב את שתי החלופות שהוצעו - בבית אמו של המשיב ובמסגרת טיפולית, ולא סבר כי יש בהן מענה למצבו של המשיב. אציין, כי אף מהמסמכים שהגיש המשיב בדיון שבפני עלתה תמונה מורכבת, של נכונותו של המשיב להשתתף בטיפול מחד גיסא, ושל תחושה שנעשה לו עוול, מאידך גיסא. בנסיבות אלו, בשים לב לאמור בתסקיר ובהינתן השלב שבו מצוי ההליך העיקרי, איני סבור כי יש מקום להורות על שחרורו של המשיב, אף נוכח התמשכות ההליכים בעניינו. לענין החלופות הנוספות העלה בא-כוח המשיב בדיון, חלופות אלו לא נבחנו על-ידי שירות המבחן, אך יש להעיר כי דומה שהן אינן שונות במהותן מאלה שעמדו בפני שירות המבחן, ושנשללו מכל וכל. כאמור, הדיון בבית המשפט המחוזי אכן מצוי בישורת האחרונה, לאחר הגשת הסיכומים. עם זאת, ובשים לב לזמן הארוך בו המשיב מצוי במעצר, יש לקוות כי בתקופת ההארכה המבוקשת ההליך יגיע אל סיומו.

12. אשר על כן, הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיב מוארך בתשעים ימים החל מיום 21.9.2016, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 1353-07-14 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ב באלול התשע"ו (25.9.2016).

שׁוֹפֵט